

Sygn. akt IV CZ 60/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Elżbieta Fijałkowska (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi powódki Z. G.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 stycznia 2012 r.,

w sprawie z powództwa Z. G. oraz następców prawnych J. G. – E. G. i L. G.
przeciwko K. G. i T. G.

o stwierdzenie nieważności czynności prawnej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 października 2014 r.,

zażalenia powódki Z. G.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 stycznia 2014 r.

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania i odrzucił skargę. Ustalił, że Z. G. w dniu 24 grudnia 2013 r. wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie [...] Sądu Okręgowego w Ł., zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 20 stycznia 2012 r., sygn. akt [...], wskazując na pojawienie się nowych okoliczności. Jednocześnie złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, który motywowała okolicznościami mającymi uzasadnić twierdzenie, że uchybienie terminowi nastąpiło bez jej winy. Odnosząc się do podstaw wznowienia postępowania (art. 403 § 1 k.p.c.) powódka wskazała, że pod koniec czerwca 2013 r. dowiedziała się od swojego nieżyjącego już męża J. G. o istnieniu nowych dowodów, tj. świadka T. L. Sąd Apelacyjny uznał, że skarżąca nie uprawdopodobniła braku winy w niedochowaniu terminu, o jakim mowa w przepisie art. 407 § 1 k.p.c., do wniesienia skargi o wznowienie postępowania i na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę odrzucił.

W zażaleniu skarżąca zarzuciła naruszenie art. 168 i 169 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania i w konsekwencji odrzucenie skargi o wznowienie postępowania oraz wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa zakończona prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 20 stycznia 2012 r. dotyczyła stwierdzenia nieważności umowy sprzedaży nieruchomości i wytoczona została przez małżonków Z. G. i J. G. przeciwko małżonkom T. G. i K. G. Z uwagi na charakter współuczestnictwa koniecznego – jednolitego, w sporze zakończonym wymienionym wyrokiem końcowe ewentualne orzeczenie wydane w następstwie wznowienia postępowania (art. 412 § 2 k.p.c.) powinno obejmować wszystkich współuczestników. Oznacza to konieczność uczestnictwa w postępowaniu o wznowienie postępowania wszystkich osób – stron postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. Z twierdzeń skarżącej

wynika, że jej mąż – współuczestnik sporu J. G. zmarł przed wniesieniem skargi. Sąd Apelacyjny okoliczności tej w ogóle nie uwzględnił i wydał orzeczenie bez udziału następców prawnych J. G.

Z dokumentów wynika, że J. G. zmarł w dniu 19 lipca 2013 r., a jego następcami prawnymi są żona Z. G. oraz córki E. G. i L. G. Zaskarżone postanowienie wydane zostało w warunkach nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.) i wobec tego podlegało uchyleniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Rozpoznanie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania wymaga rozważenia, czy wezwanie do uzupełnienia braku formalnego skargi o wznowienie, wniesionej pismem z dnia 2 września 2013 r. prawidłowo skierowane zostało do skarżącej, a nie do reprezentującego ją w postępowaniu rozpoznawczym pełnomocnika (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2006 r., III CZ 13/06) a także, czy było zrozumiałe dla osoby nie będącej prawnikiem. Ponadto, czy w dacie wniesienia skargi o wznowienie upłynął trzymiesięczny termin, o jakim mowa w art. 407 § 1 k.p.c., skoro skarżąca twierdziła, że o osobie świadka dowiedziała się pod koniec czerwca 2013 r.